

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

Henkinen kriisinkestävyys 50. Kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojeleminen

Toteamme, että turvallisuusstrategiassa olisi hyvä mainita lasten ja nuorten taideopetus ja -kasvatus, jossa luodaan perustaa useammalle strategiassa mainitulle kokonaisturvallisuuden kannalta keskeiselle tekijälle, kuten yksilöiden tulevaisuudenuskolle, aktiiviselle kansalaisuudelle, kulttuuriperinnön vaalimiselle ja ymmärrykselle sen merkityksestä, sekä henkiselle huoltovarmuudelle.

Lasten ja nuorten usko tulevaan ja heidän kykynsä toimia yhteiskunnan jäsenenä on keskeistä yhteiskuntamme, ja erityisesti sen tulevaisuuden, kannalta kaikissa turvallisuustilanteissa. Taiteen perusopetus vahvistaa lasten ja nuorten aktiivista kansalaisuutta, luottamusta demokratiaan, osallisuuden kokemuksesta ja kriisinkestävyyttä.

Taiteen perusopetus on vapaa-ajalla ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua opetussuunnitelmaperusteista pitkäjänteistä taideopetusta. Se on osa maamme koulutusjärjestelmää ja sitä tarjotaan yhdeksällä eri taiteenalalla: arkkitehtuuri, mediataiteet, musiikki, kuvataide, käsityö, sanataide, sirkustaide, tanssi ja teatteritaide. Oppilaita on yli 400 oppilaitoksessa noin 128 000. Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Oppilas nähdään aktiivisena toimijana, joka on vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Toteamme lisäksi, että strategiassa mainittu medialukutaito olisi hyvä laajentaa kattamaan myös monilukutaito. Opetushallituksen vuonna 2021 julkaiseman Kansallisen lukutaitostrategia 2030 mukaan monilukutaito käsitteenä kattaa kaikki erilaiset lukutaidot perinteisestä luku- ja kirjoitustaidosta esimerkiksi medialukutaitoon sekä visuaaliseen lukutaitoon ja datanlukutaitoon. Monilukutaito luo kykyä toimia nyky-yhteiskunnassa ja ehkäisee syrjäytymistä.

Lukutaitostrategian mukaan monilukutaitoon sisältyy taito tarkastella tekstien sisältöjä kriittisesti eli arvioida niiden luotettavuutta, alkuperää ja ilmaisukeinoja. Monilukutaitoon kuuluu tekstin kontekstin ymmärtäminen: tekstillä on aina joku laatija, ilmestymisympäristö ja tavoitteita, jotka vaikuttavat sen sisältöön ja ilmaisukeinoihin. Monilukutaito perustuu laajaan tekstikäsitteeseen, jonka mukaan tekstit eivät ole yksinomaan kirjoitettuja, vaan niissä hyödynnetään puhuttua kieltä ja ääntä, kuvia ja graafisia elementtejä, videokuvaa ja liikettä. Tekstit voivat myös olla erilaisten ilmaisutapojen yhdistelmiä. Yhä enemmän tekstejä julkaistaan ja luetaan digitaalisissa ympäristöissä, joissa monilukutaito kehittyy rinnan tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kanssa.

Eri taiteenalojen taideopetus ja -kasvatus vahvistaa myös lasten ja nuorten monilukutaitoa.

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

-

Seirala Viivi
Taiteen perusopetusliitto TPO ry